

Bijeenkomst #2 (18 juni 2026) Zesde ontmoeting sinds de start van het project

19 professionals uit de welzijns- en gezondheidssector deel die betrokken zijn bij perinatale begeleiding in de Brusselse Zorgzone Zuid.

Zie presentatie [hier](#).

Ontmoetingen van professionals uit de welzijns- en gezondheidssector om de begeleiding van zwangere vrouwen en hun gezinnen te verbeteren. Uitgaande van de context van perinatale zorg die specifiek is voor Zorgzone Zuid zijn de doelstellingen van de ontmoetingen:

- stimuleren dat de spelers elkaar leren kennen, samenwerken en netwerken
- ervaringen uit de praktijk delen
- samenwerken met alle spelers uit de welzijns- en gezondheidssector op het gebied van screening, begeleiding en coördinatie

Nieuws

- Presentatie van de brochure « *Démarches administratives liées à la parentalité* » (ONE, versie 2026)
 - Praktische informatie over steunmaatregelen, rechten en plichten van personen in verband met ouderschap;
 - Een hulpmiddel om zorgverleners nauwkeurig te informeren, met als doel het niet-gebruik van rechten, steunmaatregelen en diensten tijdens de perinatale periode terug te dringen
 - Zie brochure [hier](#)
- **Uitwisselingen over de actie van de Community Health Workers (CHW's) in verband met perinataliteit**

Het gaat om een regeling die het RIZIV in 2021 heeft opgezet in de context van de covid-19-crisis, met als doel kwetsbare personen te begeleiden naar de eerstelijnsgezondheidszorg.

CHW en perinataliteit

- De CHW's bieden ondersteuning aan kwetsbare personen tijdens de zwangerschap en de postnatale periode.
- In deze context kunnen CHW's te maken krijgen met situaties van huiselijk geweld.
- De CHW's nemen deel aan de gewestelijke initiatieven van het programma van de eerste 1.000 dagen in de verschillende Brusselse zorgzones.

Bespreking

Hoe gezondheidsgeletterdheid ondersteunen in de perinatale periode?

Samen met Cultures & Santé en Proforal

Gezondheidsgeletterdheid is een belangrijke hefboom om ongelijkheid te verminderen. Ze berust op zowel de vaardigheden van mensen als de werkwijzen van professionals. De perinatale periode is een bijzonder gevoelige tijd en heeft een aantal specifieke kenmerken zoals:

- Veel, complexe en soms tegenstrijdige informatie
- Vermoeidheid, mentale belasting, lichamelijke veranderingen bij zwangere vrouwen
- Impact op relaties (koppel, omgeving)
- Beperkte tijd om te begrijpen en te beslissen (duur van de zwangerschap)
- Belang van informele kennis (omgeving, naasten, cultuur) en doorgegeven opvattingen over de perinatale periode

Save the date

De volgende ontmoeting is gepland op **26/11/26 van 12.00 tot 14.00 uur** bij het ONE. Zie de agendapagina —> [hier](#).

- Taal- en cultuurbarrières die een weerslag hebben op de vertrouwensband met welzijns- en gezondheidsprofessionals en op het perinatale traject van zwangere vrouwen

Enkele concrete hefbomen

Fiche LISA van Cultures & Santé (link [Fiches Lisa | Cultures & Santé](#))

Proforal biedt twee soorten opleidingen aan: [Cours de français en situation - PROFORAL ASBL](#)

- Opleiding in inclusieve communicatie voor professionals
- (Gratis) sociolinguïstische workshops voor anderstalige zwangere vrouwen of jonge ouders met als doel hun vaardigheden te ontwikkelen om te communiceren met professionals in de welzijns- en gezondheidssector aan de hand van zeer concrete situaties: je kind voorstellen, een formulier invullen, een vraag stellen, een brochure lezen ...

Presentatie van enkele hulpbronnen in verband met taalbarrières

- Een beroep doen op vertalers en tolken, zoals [SeTIS](#) ;
- Een vertaalapp gebruiken;
- Gebruik maken van pictogrammen die het ONE heeft ontworpen (thematische fiches zijn op aanvraag verkrijgbaar, met name over de diensten van het ONE, zwangerschap en geboorte, voeding enzovoort. (zie <https://www.one.be/public/brochures/brochuredetail/brochure-des-images-introduction/>) ;
- Zich verstaanbaar maken met gebaren en tekens;
- Naasten betrekken bij de dialoog met de persoon.

Ter herinnering: een beroep doen op vertalers en tolken is wellicht niet voldoende, zoals ook het aanleren van een vreemde taal door kwetsbare personen er niet toe mag leiden dat er nog meer verantwoordelijkheid wordt gelegd bij personen die op sociaal, economisch en ander vlak al sterk verzwakt zijn. Het welzijns- en gezondheidssysteem moet zich blijven ontwikkelen en daarbij een meer open en inclusieve aanpak bevorderen.

Ideeën voor de komende ontmoetingen rond perinataliteit

Er zijn verschillende ideeën naar voren gebracht, zoals bepaalde actoren betrekken (Plateforme citoyenne pour une naissance respectée), de uitwisseling bevorderen van werkwijzen en instrumenten om informatie te verspreiden (met name met apothekers) evenals de versterking van de outreach-functie (mensen opzoeken) in samenwerking met de CHW's en andere actoren op het terrein.

WG Verbinding perinatale zorg

De werkgroep 'Verbinding perinatale zorg' is een operationeel en doelgericht platform dat rond een ziekenhuis (dat de overeenkomst met Born in Belgium Professionals - BIB heeft ondertekend) de ambulante partners samenbrengt die betrokken zijn bij de zorgtrajecten van zwangere vrouwen en gezinnen. Het programma is begin 2026 van start gegaan en is specifiek gericht op de prioriteiten en samenwerkingsverbanden rond de vier verstrekkingen van BIB. De werkgroep is bedoeld als een tijdelijk initiatief, afhankelijk van de behoeften die worden geuit.

Het is de bedoeling om de beslissingen, aanpassingen en procedures waaraan in de WG Verbinding perinatale zorg wordt gewerkt, opnieuw te bespreken en te delen tijdens de ontmoetingen rond perinatale zorg die specifiek zijn voor elke zorgzone. Het is een circulaire beweging: de bevindingen uit het veld voeden de WG's en de operationele vooruitgang van de WG's verrijkt vervolgens de lokale dynamiek in de zorgzones.

Stand van zaken zorgzone Zuid

Een terugblik op de WG Verbinding perinatale zorg UMC Sint-Pieter (gelegen in Zorgzone Centrum-West) is relevant want een groot deel van de actoren en professionals uit Zorgzone Zuid werkt samen met dat ziekenhuis en begeleidt zwangere vrouwen die daar worden opgevolgd.

Daarnaast wordt er momenteel contact gelegd met verschillende ziekenhuizen in Zorgzone Zuid (met name de Kliniek Sint-Elisabeth en Iris Zuid - Sites Molière en Elsene) om te onderzoeken of er een WG Verbinding Perinatale zorg kan worden gecreëerd.

Werkgroep Verbinding perinatale zorg UMC Sint-Pieter

- Tijdens een eerste vergadering van de werkgroep (**9 februari 2026**) kwam een twintigtal actoren uit de ziekenhuis- en ambulante sector (ONE, gezinsplanning, wijkgezondheidscentra, verenigingen zoals Wheel of Care, Amala, Zwanger in Brussel en Aquarelle) samen om de uitvoering van het programma 'De eerste 1.000 dagen' en het BIB-platform te bespreken.
- Informatie en gesprekken: Overzicht van de interne flux van het UMC Sint-Pieter (Wie doet wat? Rol van vroedvrouwen en de verschillende interne diensten) bij de uitvoering van het programma -> Flexibel schema dat wordt aangepast op basis van de uitwisselingen met de partners, maar ook afhankelijk van de manier waarop zwangere vrouwen toegang zoeken tot zorg en/of hun kwetsbaarheden;
- De uitwisselingen gingen over de uitdagingen bij het opsporen van psychosociale kwetsbaarheden, de coördinatie tussen het ziekenhuis en de eerstelijnszorg, en het delen van informatie en het beroepsgeheim.

Kernpunten:

- Mogelijkheid om (onderling) te communiceren via het BIB-platform;
- Creatie door UMC Sint-Pieter van specifieke e-mailadressen voor de coördinatoren in het kader van het programma om de communicatie tussen ambulante zorg en het ziekenhuis te verbeteren
- De coördinatiefunctie wordt voor een jaar gefinancierd. Als de functie door de ziekenhuisinstelling wordt verzorgd, wat gebeurt er dan wanneer de betrokkene is bevallen en het ziekenhuis verlaat om ambulant te worden gevolgd?
- Er zijn veel verschillende toegangspunten voor zwangere vrouwen in hun perinatale traject en dus ook binnen het programma (gezinsplanning, ziekenhuis, huisarts).

De tweede ontmoeting van de werkgroep Verbinding Perinatale zorg (**18 mei 2026**) werd bijgewoond door een twintigtal deelnemers (ONE, Kind en Gezin, UMC Sint-Pieter, Wheel of Care, Gezinsplanning, BIB enzovoort). Er kwamen verschillende onderwerpen aan bod, waaronder:

- Presentatie van de implementatiestrategie van BIB door Wheel of Care (vroedvrouwen op de fiets), de beperkingen (administratief, technisch, organisatorisch enzovoort) en een kort overzicht van de evolutie van het gebruik van BIB binnen het UMC Sint-Pieter;
- Eerste uitwisselingen over de mogelijkheden voor samenwerking en uitwisseling op BIB tussen het UMC Sint-Pieter en Wheel of Care (verdere ontmoetingen, delen van ervaringen enzovoort);
- Informatiepunt van BIB in de nota's die kunnen worden opgesteld en gedeeld tussen professionals binnen het BIB-platform.

De deelnemers geven positieve feedback over deze werkgroep; er worden ook enkele ideeën aangedragen voor de toekomst van de werkgroep Verbinding Perinatale zorg (klinische casussen, betrekken van vroedvrouwen aan huis enzovoort).